

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Комунального закладу

«Зачепилівський ліцей»

Зачепилівської селищної ради

Красноградського району

Харківської області

Ю.БУЛАНОВ

« 01 » 09 2023 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

1-4 класи

Комунального закладу «Зачепилівський ліцей»

Зачепилівської селищної ради

Красноградського району Харківської області

на 2023/2024 навчальний рік

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

Комунального закладу

«Зачепилівський ліцей»

Зачепилівської селищної ради

Красноградського району

Харківської області

від 31 .08.2023 протокол №1

Голова педагогічної ради,

директор

Ю.Буланов Ю.БУЛАНОВ

2023

Освітня програма початкової освіти 1-4 класи Комунального закладу «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області (далі Освітня програма 1-4 класи) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами), «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»; Концепції Нової української школи; постанов Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»; Концепції Національно-патріотичного виховання дітей та молоді; Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за № 1111/35394 (зі змінами); наказів Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) комплектуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», від 12.08.2022 №743 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України», від 25.06.2018 № 693 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами», від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Комунальний заклад «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області створений як заклад загальної середньої освіти рішенням XXIV сесії VIII скликання Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області від 13.06.2022 №3771 і діє відповідно до Статуту, затвердженого рішенням Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області створений як заклад загальної середньої освіти рішенням XXIV сесії VIII скликання Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області від 13.06.2022 №3771.

Тип навчального закладу та його структура відповідно до статуту :

- I ступінь – початкова школа, що забезпечує початкову загальну освіту;
- II ступінь – основна школа, що забезпечує базову загальну середню освіту;
- III ступінь – старша школа, що забезпечує повну загальну середню освіту, з профільним спрямуванням навчання.

Мета і завдання Освітньої програми 1-2 класи ґрунтуються на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до

свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Мова навчання – українська.

Освітній процес у КЗ «Зачепилівський ліцей» здійснюється відповідно до річного навчального плану, складеного на основі освітніх програм та типових навчальних планів, з урахуванням особливостей контингенту учнів, їх потреб у здобутті загальної, середньої освіти, наявного освітнього рівня та затверджується в установленому законодавством порядку.

У річному навчальному плані КЗ «Зачепилівський ліцей» конкретизується варіативна частина державних стандартів освіти. Індивідуалізація і диференціація навчання у закладі забезпечуються шляхом реалізації інваріантної та варіативної частини.

КЗ «Зачепилівський ліцей» забезпечує відповідність освіти Державним стандартам освіти; єдність навчання і виховання.

Заклад працює за навчальними програмами, підручниками, посібниками, що мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, і забезпечує виконання навчально-виховних завдань відповідно до вікових особливостей та природних здібностей дітей.

Відповідно до річного навчального плану педагогічні працівники КЗ «Зачепилівський ліцей» можуть самостійно добирати підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.

Освітній процес у КЗ «Зачепилівський ліцей» здійснюється за груповою та індивідуальною формою навчання, виходячи з кількості учнів та кількості класів. Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими.

У КЗ «Зачепилівський ліцей» можуть бути обрані інші, крім уроку, форми організації освітнього процесу.

Крім обов'язкових навчальних занять, у КЗ «Зачепилівський ліцей» проводяться спецкурси, курси за вибором, факультативи, індивідуальні заняття та консультації тощо; позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

Тривалість перерв між уроками встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів, але не менш як 10 хвилин, великої перерви (після другого або третього уроку) - 20 хвилин.

Залучення учнів до видів діяльності, не передбачених навчальною програмою та річним навчальним планом КЗ «Зачепилівський ліцей», дозволяється лише за їх згодою та згодою батьків або осіб, які їх замінюють.

Зміст, обсяг і характер домашніх завдань визначаються вчителем відповідно до педагогічних і санітарно-гігієнічних вимог з урахуванням вимог навчальних програм та індивідуальних особливостей учнів.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 №782 «Про

початок навчального року під час воєнного стану в Україні» встановлено в закладах загальної середньої освіти тривалість 2023/2024 навчального року з 1 вересня 2023 року до 28 червня 2024 року.

Загальна тривалість канікул протягом навчального року повинна становити не менше 30 календарних днів.

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня по 22 грудня 2023 року,

II семестр – з 09 січня по 31 травня 2024 року.

Канікули проводяться орієнтовно в такі терміни:

осінні - з 23 жовтня по 29 жовтня 2023 року,

зимові - з 23 грудня 2023 року по 08 січня 2024 року,

весняні - з 25 березня по 31 березня 2024 року.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до ст. 12 Закону України «Про загальну середню освіту» (із змінами).

Тривалість уроків становить:

у 1-х класах – 35 хвилин;

у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Навчальний заклад працює за 5-денним робочим тижнем.

Тривалість уроків становить:

у 1-х класах – 35 хвилин;

у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Навчальний заклад працює за 5-денним робочим тижнем.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Навчання за освітньою програмою початкової освіти 1-4 класи Комунального закладу «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області можуть розпочинати діти, як правило, з шести років. Вимоги до здобувачів освіти, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг річного навчального навантаження для кожної галузі в освітній програмі початкової освіти 1-4 класи Комунального закладу «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області встановлено у межах у відповідності до Державного стандарту початкової освіти та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня (додаток 1).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів – 700 годин/навчальний рік; для учнів 2-х класів - 770 годин/ навчальний рік, для 3-4-х класів - 805 годин/ навчальний рік.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Освітня програма початкової освіти 1-4 класи Комунального закладу «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області є основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених Державним стандартом початкової освіти та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня вимог до обов'язкових результатів навчання учнів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено з обов'язковими результатами навчання першого та другого циклів, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного

самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв)

шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

5. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм

Освітня програма початкової освіти 1-4 класи Комунального закладу «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області містить типовий навчальний план (додаток 2), витяги з типових навчальних планів, що містять корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами (додатки 3-5), перелік навчальних програм, що використовуються закладом в освітньому процесі (додаток 6) та перелік корекційно-розвиткових програм для організації корекційних занять дітей з особливими освітніми потребами, за умови необхідності надання корекційних послуг (додаток 7).

6. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в закладі можуть бути сформовані класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною формою здобуття освіти.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за №229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти №572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту №921 від 17.08.2012 наказом Міністерства

освіти і науки №401 від 08.04.2016) клас може ділитися на групи під час вивчення української та іноземної мов за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Основними формами організації освітнього процесу в КЗ «Зачепилівський ліцей» є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Освітній процес може забезпечуватись також із застосуванням технологій дистанційного та/або змішаного навчання.

Заклад може організувати дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Instagram, Google; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ, наприклад, Всеосвіта, Google, Classroom, Moodle, Microsoft Teams.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

7. Опис інструментарію оцінювання

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру.

Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Оцінювання доцільно здійснювати з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/учениці, формування у нього/неї компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Характерною ознакою оцінювання є рівноправна взаємодія учасників освітнього процесу, спрямована на формування суб'єктної позиції учня/учениці через активне залучення його/її до самооцінювання/взаємооцінювання і прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» оцінювання ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, добросовісності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна,

прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.

Реалізацію формувальної функції оцінювання забезпечують відстеженням динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його/її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту» результати навчання — це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Задля здійснення оцінювання з урахуванням вікових особливостей учнів 1-4 класів щодо можливостей оволодіння певними складниками результатів навчання серед них виокремлюються об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в обов'язкових/очікуваних результатах навчання, визначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти) та особистісні надбання учня/учениці (активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

формувального оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;

підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля отримання даних про стан сформованості очікуваних результатів навчання, визначених учителем для певного заняття/системи занять з певної програмової теми на основі Освітньої програми 1-2 класи.

Залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу

опанування очікуваним результатом навчання зокрема отримання даних пропонуємо здійснювати під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів, яка може бути: за формою — індивідуальною, груповою, фронтальною, за способом виконання — усною (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), письмовою (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні роботи), практичною (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо), програмованою (з використанням електронних засобів дозволених для використання в закладах загальної середньої освіти). З урахуванням опрацьованого програмового матеріалу відповідно до календарно-тематичного плану та готовності учнів виконувати завдання вчитель самостійно може визначати форму, спосіб, зміст, час виконання навчально-пізнавальної діяльності і фіксувати їх у планах-конспектах уроків/занять.

За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, оцінка визначається як показник досягнень навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці.

У 1-4 класах використовується вербальна оцінка окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання.

Задля уніфікації термінів та зручності їх використання в практичній діяльності оцінювальне судження називається вербальною оцінкою, оцінювальне судження із зазначенням рівня результату - рівневою оцінкою.

Вербальну оцінку можуть виражати як усно, так і письмово. Рекомендується характеризувати процес навчання та його результати доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними оцінювальними судженнями. Рівень результату навчання рекомендується визначати з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)». Слід враховувати, що оцінка буде допомагати учню/учениці усвідомлювати власні успіхи і шляхи подолання утруднень.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах рекомендується виражати вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1—2 класах — вербальною оцінкою, у 3—4 класах — або вербальною оцінкою, або рівневою оцінкою за вибором закладу на підставі рішення педагогічної ради.

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання пропонується здійснювати на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти (додаток 8). Вона дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання та розроблена з урахуванням таких показників:

якість знанневого складника компетентностей (дієвість, гнучкість, міцність, повнота, глибина, узагальненість, системність; до того ж визначальними ознаками є дієвість і гнучкість знанневого складника, що

виявляються у готовності учня/учениці застосовувати знання в навчальних ситуаціях);

сформованість діяльнісного складника компетентностей за рівнями реалізації навчальної діяльності: рівень розпізнавання і копіювання зразків, репродуктивний, продуктивний, продуктивно-творчий рівні ;

прояв мотиваційно-ціннісного складника компетентностей, а саме умотивованості, пізнавального інтересу, відповідальності, ініціативності.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватись під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку а батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці.

Учитель може обрати і погодити а батьками учнів форму зворотного зв'язку. Необхідно системно проводити роз'яснювальну роботу а батьками щодо особливостей оцінювання результатів навчання учня та процесу їх досягнення, що сприятиме спрямуванню оцінювання на розвиток дитини, а не на навчання заради оцінки.

Формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання і триває постійно. Формувальне оцінювання спрямовує на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання. Задля цього учителю пропонується здійснювати постійне спостереження за динамікою розвитку особистісних якостей учня/учениці, рівня сформованості у нього певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами, сприяє формуванню впевненості щодо власних можливостей та навичок учіння. За потреби коригує навчальний поступ учня/учениці.

Формувальне оцінювання здійснюється в психологічно комфортних умовах, що передбачають рівноправний діалог між учнем/ученицею та вчителем. Оцінювальну діяльність, зазвичай, розпочинають із самооцінювання учнем/ученицею власної роботи (або взаємооцінювання результатів навчання учнями) і завершують оцінюванням результату учителем.

Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання.

1. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей. Учитель спільно з учнями розробляє й обговорює цілі уроку (заняття). Ціль має бути вимірною, щоб через оцінювання була можливість з'ясувати, на якому рівні вона досягнута.

2. Визначення разом з учнями критеріїв оцінювання. Обговорення з учнями критеріїв оцінювання робить оцінювальну діяльність прозорою і зрозумілою та сприяє формуванню позитивного ставлення до неї. Під час добору критеріїв оцінювання для кожного конкретного навчального завдання/системи навчальних завдань слід враховувати, що критерії — це набір якісних характеристик результату навчання, які використовують для

формулювання оцінювального судження щодо нього.

3. Формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання. Для організації самооцінювання і взаємооцінювання можна використовувати різноманітні інструменти зворотного зв'язку. Рекомендуємо, щоб зворотний зв'язок був зрозумілим і чітким, доброзичливим та своєчасним. Важливо не протиставляти дітей одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень дитини. Труднощі у навчанні пропонуємо обговорювати з учнем індивідуально, аби не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини. Під час взаємооцінювання доцільно формувати уміння коректно висловлювати думку про результат роботи однокласника, ділитись досвідом щодо його покращення. Це сприяє розвитку критичного мислення, формуванню адекватного ставлення до зауважень, рекомендацій, зміцнює товариськість та відчуття значущості кожного в колективі.

4. Створення умов для формування уміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності спрямовувати учнів на спостереження своїх дій та дій однокласників, осмислення своїх суджень, дій, вчинків з огляду на їх відповідність меті діяльності й визначення кроків подальшого навчання з метою покращення результатів.

5. Корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання. Корекція виконаної роботи буде одним із важливих елементів процесу поетапного формування навчальних дій. Учитель може привернути увагу школяра на алгоритм виконання завдання, зразок, на основі якого виконувалося завдання, поставити орієнтувальне запитання тощо. Вибір інструментів корекції здійснюють з урахуванням психологічних особливостей дитини та рівня опанування нею навчального матеріалу. Під час корекції надається перевага індивідуальній роботі.

Об'єктами формувального оцінювання можуть бути як процес навчання учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання. Для співвіднесення навчальних дій учня/учениці з етапами досягнення результату рекомендується використовувати орієнтовні рамки оцінювання, відповідно до яких процес досягнення результату навчання проходить через такі рівні реалізації навчальної діяльності: рівень розпізнавання об'єкта вивчення; репродуктивний рівень навчальних дій у типових навчальних ситуаціях; продуктивний рівень навчальних дій в аналогічних типових навчальних ситуаціях; продуктивно-творчий рівень навчальних дій у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях.

З огляду на зазначене пропонується добирати до уроку, системи уроків, занять навчальні завдання, що забезпечують досягнення очікуваного результату навчання, з урахуванням готовності учнів виконувати його на певному рівні реалізації навчальної діяльності учнями.

Дидактична доцільність формувального оцінювання поточних навчальних завдань уроку/заняття буде виправданою, якщо усі навчальні завдання уроку/заняття і за змістом, і за передбачуваними навчальними діями будуть пов'язаними і взаємозалежними, дібраними з урахуванням поетапності опанування навчальними діями. Окрім того, під час підготовки до

уроку/заняття доцільно планувати оперативну перевірку роботи над завданням з використанням різних інструментів зворотного зв'язку.

Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою учителя/учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час самооцінювання і взаємооцінювання.

Основою формулювання оцінювальних суджень можуть бути орієнтовні рамки оцінювання результатів навчання та очікувані результати, окреслені в даній Освітній програмі.

В оцінювальному судженні розкривають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмових вимог. Не допускається формулювання оцінювальних суджень, що принижують гідність дитини.

З метою побудови освітнього процесу з урахуванням даних про навчальний поступ учнів перевіряється кожна письмова робота учня як у робочих зошитах, так і в навчальних посібниках з друкованою основою, якщо такі використовуються в освітньому процесі. Під час перевірки письмових робіт враховуються індивідуальні особливості учнів, їх готовність до самоперевірки та диференційовано виправляються виявлені у роботах учнів помилки.

Учитель разом з учнями може обрати позначення самооцінки учня, оцінки вчителя для фіксації перевірених робіт. Окрім позначень важливими для організації подальшої роботи є записи оцінювальних суджень щодо виконання письмової роботи.

Інформацію щодо сформованості певних результатів навчання учня/учениці та процесу їх досягнення, які учень/учениця виявляє під час виконання усних завдань, практичних робіт тощо, рекомендації щодо їх покращення учитель може фіксувати на носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо). Оцінювальні судження, записані у робочих зошитах, доцільно не дублювати на інших носіях зворотного зв'язку з батьками. Інформування здійснюється для створення передумов покращення результатів навчання.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року проводяться тематичні діагностувальні роботи.

Тематична діагностувальна робота є засобом зворотного зв'язку стосовно опанування учнями частиною очікуваних/обов'язкових результатів навчання з метою оперативного регулювання та коригування освітнього процесу задля підвищення його ефективності. Її проводять з метою:

визначення якісних і кількісних характеристик оволодіння певною, достатньо завершеною частиною навчального матеріалу відповідно до очікуваних результатів навчання, визначених в даній Освітній програмі;

виявлення утруднень в навчальній діяльності учнів, коригування освітнього процесу та (за потреби) внесення коректив до календарно-тематичного планування з метою подолання виявлених в учнів утруднень;

прогнозування результатів навчання на наступному етапі опанування програмовим матеріалом з урахуванням шляхів удосконалення методики навчання.

Змістовим наповненням тематичної діагностувальної роботи є система навчальних завдань, що передбачають різні рівні реалізації навчальної діяльності та за результатами виконання яких можна отримати об'єктивну інформацію про досягнення групи взаємопов'язаних очікуваних результатів навчання учня на певному етапі опанування програмовим матеріалом.

Обсяг завдань у тематичній діагностувальній роботі визначається з урахуванням вікових можливостей учнів виконати завдання протягом 1 навчальної години, а зміст завдань, види навчальної діяльності добирають з урахуванням специфіки предмета вивчення, готовності учнів виконати завдання для виявлення результату.

Діагностувальні роботи можуть містити завдання, які виконують усно (переказ, власне висловлення тощо), письмово (списування, диктант, тестові завдання тощо), практично (дослід, моделювання/ конструювання, виконання практичної роботи тощо) та завдання, що передбачають виконання роботи з допомогою електронних освітніх ресурсів.

Завдання діагностувальних робіт добирають таким чином, щоб результат навчання, який оцінюють на даному етапі навчання, можна було чітко визначити за результатами виконання завдання.

Кількість і періодичність діагностувальних робіт з предмета вивчення/інтегрованого курсу учитель може визначати самостійно під час складання календарно-тематичного плану.

Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оскільки тематична діагностувальна робота може містити завдання різних рівнів реалізації навчальної діяльності, то для формулювання оцінювального судження рекомендується характеристику результату навчання співвідносити з орієнтовними рамками оцінювання з урахуванням видів діяльності, водночас рівня результату навчання учня не визначати.

Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, та повідомляються учням та їхнім батькам.

Підсумкове оцінювання

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в Освітній програмі початкової освіти для 1-2 класів.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи

оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Рекомендується визначати підсумкову оцінку за рік з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню/учениці виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнюються результати навчання учнів з предметів вивчення/інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначається стан сформованості/рівень результатів навчання учня/учениці з урахуванням динаміки їх формування. Учитель за рішенням педагогічної ради закладу освіти може фіксувати в класному журналі або лише на носії зворотного зв'язку з батьками попередню оцінку за результатами підсумкового оцінювання. Необхідно дотримуватись конфіденційності під час інформування учнів та їхніх батьків про результати оцінювання. У разі виявлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм індивідуалізовану діагностувальну роботу з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Таку роботу учні, зазвичай, виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку.

Підсумкову (річну) оцінку визначають з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкову (річну) оцінку фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

Ураховуючи, що кожен учень/кожна учениця мають певні обдарування до хоча б одного виду навчальної діяльності, за підсумками навчального року рекомендується нагороджувати учнів відзнаками (грамотами, дипломами тощо) закладу за індивідуальні досягнення.

8. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

1. *Кадрове забезпечення освітньої діяльності.* Директор ліцею формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих працівників відповідно до штатного розпису. В ліцеї розроблені та втілюються в життя заходи з підтримки позитивної мотивації педагогічних працівників, створені умови для постійного професійного розвитку педагогічних працівників: 100% педагогічних працівників відповідно до вимог проходять підвищення кваліфікації, використовують самоосвітню діяльність у різних формах.

2. *Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності.* Для

виконання Освітньої програми початкової освіти 1-4 класи Комунального закладу «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області на 2023/2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини; додаткових годин на вивчення предметів освітніх галузей.

3. *Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності.* Матеріально-технічна база ліцею відповідає цілям і завданням освітнього закладу. В кожному кабінеті вчителі під час навчальної діяльності використовують персональний комп'ютер, мультимедійне обладнання. Якісне проведення навчальних занять забезпечують наочні посібники: схеми, таблиці, математичні моделі, планшет, ваги, годинники, колекції, гербарії, за необхідністю мікроскопи, посібники для вивчення будови тіла людини, тварин; вивчення рослин тощо.

Уроки інформатики проводяться в комп'ютерних класах, які мають сучасний і доступний швидкісний інтернет. На уроках вчителі використовують різні онлайн сервіси, такі як тести, хмарні сервіси і технології, розвиваючі ігри тощо.

Діяльність бібліотеки направлена на підвищення інформаційного та освітнього рівня учнів, для цього в бібліотеці створені всі умови. Бібліотека оснащена мережею Інтернет, що дозволяє спростити процес пошуку необхідної інформації.

У закладі проводяться роботи щодо поповнення та збереження матеріально-технічної бази закладу.

4. *Якість проведення навчальних занять.* Рівень навчальних досягнень учнів є головним критерієм в оцінці роботи вчителя. Контроль за рівнем навчальних досягнень здобувачів освіти передбачає такі завдання:

- 1) моніторинг рівня навчальних досягнень учнів та відповідність їх програмним вимогам;
- 2) з'ясування причин низької успішності учнів класу або окремих учнів;
- 3) вивчення системи роботи вчителя з учнями з метою попередження недоліків та ліквідації прогалин у знаннях, а також системи роботи з обдарованими учнями;
- 4) надання методичної допомоги вчителю щодо підвищення якості навчальних досягнень учнів.

Основними методами контролю є спостереження уроків, письмові діагностувальні роботи після вивчення теми, в кінці семестру, навчального року.

Основними формами моніторингу у 1-4 класах є:

- проведення діагностувальних робіт, семестрових та підсумкових (у формі ДПА для 4-их класів);
- участь учнів у конкурсах;
- опитування, анкетування учасників освітнього процесу;
- спостереження за освітнім та виховним процесом.

Освітня програма початкової освіти для 1-4 класів та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті Комунального закладу «Зачепилівський ліцей»

Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області.
На основі освітньої програми 1-4 класи складається та затверджується річний навчальний план Комунального закладу «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор КЗ «Зачепилівський ліцей»

Ю.БУЛАНОВ

Додаток 1
до Освітньої програми
початкової освіти
1-4 класи Комунального закладу
«Зачепилівський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Красноградського району
Харківської області

Типовий навчальний план

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік				
		1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>						
Мовно-літературна		315	350	350	350	1365
Іншомовна						
Математична		140	140	140	140	560
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		105	105	105	105	420
Технологічна		35	70	70	70	245
Інформатична						
Мистецька		70	70	70	70	280
Фізкультурна*		105	105	105	105	420
Усього		770	840	840	840	3290
<i>Варіативний складник</i>						
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		35	35	70	70	210
Загальнорічна кількість навчальних годин		805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	23/805	23/805	/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		805	875	910	910	3500

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення граничнодопустимого навантаження учнів.

Директор КЗ «Зачепилівський ліцей»

Ю.БУЛАНОВ

Додаток 2
до Освітньої програми
початкової освіти
1-4 класи Комунального закладу
«Зачепилівський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Красноградського району
Харківської області

Типовий навчальний план для початкової школи
(розподіл тижневого навантаження)

Назва освітньої галузі (предмета)	Класи	Кількість годин на тиждень				
		1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>						
Мовно-літературна (українська мова і літературне читання)		7	7	7	7	28
Іншомовна (іноземна мова)		2	3	3	3	11
Математична (математика)		4	4	4	4	16
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі («Я досліджую світ»)		3	3	4	4	14
Технологічна (дизайн і технології)		1	2	2	2	7
Інформатична (інформатика)						
Мистецька (мистецтво)		2	2	2	2	8
Фізкультурна (фізкультура)*		3	3	3	3	12
Усього		22	24	25	25	96
<i>Варіативний складник</i>						
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	4
Загальнорічна кількість навчальних годин		20+3	22+3	23+3	23+3	88+12
Гранично допустиме тижневе навантаження учня		20	22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26	100

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор КЗ «Зачепилівський ліцей»

Ю.БУЛАНОВ

Додаток 3
до Освітньої програми
початкової освіти
1-4 класи Комунального закладу
«Зачепилівський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Красноградського району
Харківської області

**Витяг навчального плану
початкової освіти з українською мовою навчання
для дітей із затримкою психічного розвитку**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	3	3	3	3	12
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	8
	Росвиток мовлення	5	5	5	5	20

Директор КЗ «Зачепилівський ліцей»

Ю.БУЛАНОВ

Додаток 4
до Освітньої програми
початкової освіти
1-4 класи Комунального закладу
«Зачепилівський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Красноградського району
Харківської області

**Витяг навчального плану
початкової освіти з українською мовою навчання
для дітей з тяжкими порушеннями мовлення**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Корекційно-розвиткова робота	Корекція мовлення	5	5	5	5	20
	Корекція розвитку	3	3	3	3	12
	Логоритміка	2	2	2	2	8
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	8

Директор КЗ «Зачепилівський ліцей»

Ю.БУЛАНОВ

Додаток 5
 до Освітньої програми
 початкової освіти
 1-4 класи Комунального закладу
 «Зачепилівський ліцей»
 Зачепилівської селищної ради
 Красноградського району
 Харківської області

**Витяг навчального плану
 початкової освіти з українською мовою навчання
 для дітей з аутичними порушеннями тяжкого ступеня;
 інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Корекційно-розвиткова робота	Психомоторний та сенсорний розвиток	3	3	3	3	12
	Логопедичні заняття	2	2	2	2	8
	Ритміка	1	1	1	1	4
	Альтернативна комунікація	2	2	2	2	8

Директор КЗ «Зачепилівський ліцей»

Ю.БУЛАНОВ

Додаток 6
до Освітньої програми
початкової освіти
1-4 класи Комунального закладу
«Зачепилівський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Красноградського району
Харківської області

Перелік
навчальних програм навчального плану
для вивчення предметів інваріантної складової у 1-4 класах

№ з/п	Назва навчального предмета	Клас	Назва навчальної програми	Рік та видавництво	Тип (державна або регіональна)	Нормативно-правове забезпечення (ким дозволена до використання та ким і коли затверджена)
Початкова школа						
1.	Інтегрований курс «Навчання грамоти»	1	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)
2.	Іноземна мова (англійська)	1-2 3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)
3.	Математика	1-2 3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 21.03.2018 № 268)
4.	Інтегрований курс «Я досліджую світ» (галузі: природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна)	1-2 3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)

5.	Дизайн і технології	1-2 3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)
6.	Мистецтво	1-2 3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)
7.	Фізична культура	1-2 3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)
8.	Українська мова	2, 3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)
9.	Читання	2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)
10.	Літературне читання	3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)
11.	Інформатика	2, 3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під редакцією О.Ю.Савченко	2022 Офіційний державний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	державна	Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.08.2022 № 743)

Директор КЗ «Зачепилівський ліцей»

Ю.БУЛАНОВ

Додаток 7
до Освітньої програми
початкової освіти 1-4 класи
Комунального закладу «Зачепилівський
ліцей» Зачепилівської селищної ради
Красноградського району Харківської
області

**Перелік корекційно-розвиткових програм
для дітей з особливими освітніми потребами**

№ п/п	Назва корекційно-розвиткової програми
1.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток емоційно-вольової сфери дітей з порушеннями зору» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями зору (Гудим І. М., Костенко Т. М., Довгопола К. С.).
2.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями зору (Легкий О. М.).
3.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Просторове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями зору (для сліпих дітей) (Кондратенко С. В.).
4.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (Федоренко О. Ф., Патлай Ю.М.).
5.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухового сприймання та формування вимови» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (Федоренко О. Ф., Зганяйко І.Ф.).
6.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (для глухих дітей) (Вовченко О. А.).
7.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (для дітей зі зниженим слухом) (Вовченко О. А.).
8.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (для глухих дітей) (Форостян О. 1., Шеремет Б. Г., Лещій Н. П., Малій В. М.).
9.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (для дітей зі зниженим слухом) (Форостян О. 1., Шеремет Б. Г., Лещій Н. П., Малій В. М.).
10.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із тяжкими порушеннями мовлення (Трофименко Л. І., Куравська Л.І.).
11.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із тяжкими порушеннями мовлення (Рібцун Ю.В.).
12.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4

	спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (Омельченко І. М., Федорович Л. О.).
13.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (Бабяк О.О.).
14.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток особистісної сфери» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (Бабяк О.О., Баташева Н.І., Орлов О.В.).
15.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток когнітивної сфери» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (Сак Т. В., Прохоренко Л. І.).
16.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (базова) для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Чеботарьова О. В., Іоганова Н. А.).
17.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Соціальна адаптація першокласника» для 1 класу спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Яременко О. В.).
18.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток пізнавальної діяльності» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Наливкіна Н. М.).
19.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Формування графічних навичок» для 1 класу спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Чорна І. В.).
20.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Сенсомоторний розвиток» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (П'ята М.І.).
21.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Лего-конструювання» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Лапін А.В.).
22.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Арт-корекція» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Брусенська І. М.).
23.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Формування навчально-мовленнєвої діяльності учнів за допомогою казки» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Літинська Я. Г., Трембалович І. П.).
24.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток комунікативної функції мовлення «Говірливий струмок»» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Жеплінська С. В.).
25.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Формування лінгвістичних понять на основі використання асоціативних схем» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Татарінова О. М.).
26.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку.

	Формування знань про довкілля засобами пізнавальних завдань» для 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Гусак Т. О.).
27.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Пізнай навколишній світ» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Пігур О. В., Соколовська І.М., Лазорчин О.С.).
28.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Цікава скринька» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Коваль Л.В.).
29.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Корекційна ритміка» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Гладченко І. В., Шепічак О. О.).
30.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Світ Монтессорі» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Дишлок Т. Б., Чеботарьова О.В.).
31.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Готовність дитини до навчання в школі (діагностична методика)» для 1 класу спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Яременко О.В.).
32.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Ільєнко Т.А., Стах О.Г.).
33.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Остапенко Т. В., Авраменко Л. Ю., Свистун Г. М.).
34.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Хайдарова О. С., Блеч Г. О.).
35.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення з використанням методики ТАН-Содерберг» для 2-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Заремба В. В., Ліщук Н. І., Морозова Н. В., Блеч Г. О.).
36.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І. В.).
37.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Острівець здоров'я» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Ковтун А. В., Кунникова О. О., Стригунова А. І., Бобренко І. В.).
38.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Театральна логоритміка» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Папета О.В., Демянович М. З., Компанієнко О. М., Гладченко І. В.).
39.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «У світі ритмів» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Левченко Л. Й., Гладченко І. В.).
40.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Барабанотерапія» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з

	інтелектуальними порушеннями (Василевська Л. Є., Гладченко І. В.).
41.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток психомоторики та сенсорних процесів» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Жук Т. Я., Трикоз С. В.).
42.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Азбука творчості» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Чеботарьова О. В., Брусенська І. М.).
43.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Музичні краплинки» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Шеклунова Н.О., Міненко А. В.).
44.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Ярмола Н.А.).
45.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лего-конструювання» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Лапін А.В.).
46.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Цікавий світ Монтесорі» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Дишлюк Т.Б., Чеботарьова О.В.).

Директор КЗ «Зачепилівський ліцей»

Ю.БУЛАНОВ

Додаток 15
 до Освітньої програмипочаткової
 освіти
 1-4 класи Комунального закладу
 «Зачепилівський ліцей»
 Зачепилівської селищної ради
 Красноградського району
 Харківської області

**Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання
 учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти**

Рівень результатів навчання	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
Високий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти;</p> <p>характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти;</p> <p>застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму)/текстову;</p> <p>прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії</p>
Достатній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p>

	<p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх;</p> <p>називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; утворює об'єкти; установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами;</p> <p>застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову;</p> <p>пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки</p>
Середній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання;</p> <p>називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, утворює об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками;</p> <p>відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя;</p> <p>коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує</p>

	<p>правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення/виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.</p>
Початковий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами;</p> <p>називає окремі ознаки об'єктів;</p> <p>відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/побаченої/прочитаної інформації усно/за допомогою малюнка;</p> <p>коментує окремі операції короткими репліками на основі пропонуваного запитань; співвідносить результат виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату</p>

Директор КЗ «Зачепилівський ліцей»

Ю.БУЛАНОВ